

De Biomonitor, januari 2008

Inhoud

- [Welkom](#)
- [Biomonitoring zoomt in op specifieke problemen.](#)
- [Ethiek en biomonitoring: Hoe zit dat eigenlijk?.](#)
- [Fijn stof en gezondheid: Waarom een studie bij diabetici?](#)
- [Is onze binnenlucht wel gezond?](#)
- [Houtverbrandingsinstallatie voor niet verontreinigd behandeld houtafval.](#)
- [Een lekker gezond scharreleitje... of toch niet?](#)
- [GSM en kinderen](#)

Welkom

Allereerst: Onze allerbeste wensen voor 2008! De Biomonitor en haar redactieleden wensen u een milieuvriendelijk en gezond jaar toe.

Laten we meteen groot beginnen en het nieuwe Vlaams Humaan Biomonitoringsprogramma dat dit jaar van start gaat even voorstellen. Ditmaal wil het Steunpunt Milieu en Gezondheid niet alleen gegevens verzamelen die een beeld geven over de blootstelling aan milieupolluenten in heel Vlaanderen, maar ook specifieke problemen verkennen. Sommige Vlaamse regio's of bevolkingsgroepen zullen hierbij aandachtig worden onderzocht op het gebied van milieu of milieugerelateerde gezondheidsproblemen. Hoe deze specifieke problemen worden geselecteerd, leest u in ons eerste artikel.

Vervolgens bieden we u ook een kijk in de wereld van de voorwaarden, richtlijnen en wetten waaraan een programma als dat van de humane biomonitoring dient te voldoen alvorens het van start kan gaan. Biomonitoring betekent immers "meten in de mens", en die mens dient beschermd te worden, met name tegen de inbreuk van zijn of haar privacy.

Herinnert u zich de snelheidsbeperkingen vlak voor 2008 nog? Hoge concentraties aan fijn stof teisterden ons land. Volgens wetenschappers zou de lucht nog nooit zo vervuild door fijn stof zijn geweest als de laatste jaren. Onderzoek naar deze zwevende stofdeeltjes en vooral de effecten ervan op de gezondheid is daarom van uiterst belang. In het derde artikel leest u over het onderzoek naar fijn stof binnen het Steunpunt Milieu en Gezondheid, wie eraan gevoelig is, en waarom binnen het Steunpunt Milieu en Gezondheid de invloed van fijn stof voornamelijk wordt onderzocht bij personen met diabetes.

Fijn stof is gevaarlijk, maar wist u dat de lucht binnenshuis nog schadelijker dan buiten kan zijn? Meer hierover in ons vierde artikel. En alsof we nog niet voldoende met luchtverontreiniging te kampen krijgen, gaat ook ons vijfde artikel hierover. Kleine houtverbrandingsinstallaties kunnen immers hoofdpijn en ademhalingsproblemen veroorzaken. En aangezien we dergelijke installaties regelmatig zien opduiken in de glastuinbouw, leek het ons vrij noodzakelijk hier even bij stil te staan.

Ten slotte een artikel dat aantoonst dat luchtvervuiling niet enkel via de luchtwegen maar ook via de voeding kan doordringen tot in ons lichaam. Eieren bleken uit onderzoek onder andere verhoogde concentraties aan dioxines te bevatten omdat de kippen die ze gelegd hadden in de buurt van een schrootverwerkend bedrijf rondscharrelden.

Om te eindigen vestigen we nogmaals uw aandacht op het gebruik van GSM's door kinderen.

Veel leesplezier,
Karen Goeyens, Steunpunt Milieu en Gezondheid

Biomonitoring zoomt in op specifieke problemen

Het Steunpunt Milieu en Gezondheid wil in opdracht van de Vlaamse overheid vanaf 2009 in Vlaanderen een aantal specifieke probleem- situaties, regio's of bevolkingsgroepen onderzoeken door middel van humane biomonitoring, het meten van vervuilende stoffen (milieupolluenten) en gezondheidseffecten in mensen. Het is hierbij de bedoeling ruim te verkennen welke gebieden of bevolkingsgroepen aandacht verdienen op het gebied van milieu of milieugerelateerde gezondheidsproblemen. [Lees verder.](#)

Ethiek en biomonitoring: Hoe zit dat eigenlijk?

Biomonitoring was tot voor kort vooral bekend uit de analyses van bloed en urinestalen bij sporters en uit de arbeidsgeneeskunde. Sinds enige tijd is het meten van biomerkers ook een krachtig hulpmiddel geworden in het domein van de milieugezondheidszorg. Omdat biologisch materiaal - zoals bloed en urine - afgenomen wordt, gebeurt zo een onderzoek onder zeer strikte voorwaarden. Die voorwaarden zijn te vinden in een hele reeks van wetten, richtlijnen en aanbevelingen. Zij moeten het welzijn van de deelnemer en de bescherming van zijn essentiële rechten garanderen. Het respect voor de menselijke waardigheid staat hierbij centraal. [Lees verder.](#)

Fijn stof en gezondheid: Waarom een studie bij diabetici?

Luchtvervuiling bestaat uit een mengsel van gassen, zoals ozon, en fijne stofdeeltjes. Ondanks de duidelijk afgenomen luchtvervuiling in de laatste 30-40 jaar, wordt sinds het begin van de jaren negentig systematisch aangetoond dat er een associatie bestaat tussen de concentraties van inhaleerbare stofdeeltjes in de lucht en negatieve effecten op de gezondheid. Fijn stof bestaat uit deeltjes met verschillende grootte, verschillende herkomst en dus met verschillende samenstelling. Fijn stof bestaat o.a. uit koolstofhoudende deeltjes, die ontstaan door verbranding, maar ook natuurlijke deeltjes, waaronder zeezout, kunnen deel uitmaken van het fijn stof mengsel. [Lees verder.](#)

Is onze binnenlucht wel gezond?

Men veronderstelt vaak dat de lucht binnenshuis zuiverder en gezonder is dan deze buitenshuis. Bij metingen is nochtans herhaaldelijk vastgesteld dat de concentraties aan bepaalde schadelijke stoffen binnenshuis hoger zijn dan buitenshuis. Bovendien brengen we gemiddeld meer dan 85% van ons leven door in een binnenmilieu en is de kwaliteit hiervan in belangrijke mate bepalend voor een goede gezondheid. Het Binnenmilieubesluit geeft o.a. richt- en interventiewaarden voor een aantal fysische, chemische en biotische factoren in het binnenmilieu. [Lees verder.](#)

Houtverbrandingsinstallatie voor niet verontreinigd behandeld houtafval

In de glastuinbouw stellen we vast dat voor de verwarming van de serres steeds meer wordt overgeschakeld naar kleine houtverbrandingsinstallaties (<5MW). Het hout dat hiervoor gebruikt wordt, is meestal geen onbehandeld houtafval maar wel behandeld houtafval dat afkomstig is van bouw- en sloopafval. In de milieureglementering wordt dit hout 'niet verontreinigd behandeld houtafval' genoemd. Aangezien dergelijk houtafval meestal te hoge concentraties van bepaalde verontreinigingen bevat en er te weinig gegevens beschikbaar zijn over de uitstoot van gevaarlijke stoffen, is het niet mogelijk om de concentratie aan gevaarlijke stoffen in de omgeving in kaart te brengen en een volledige risico-analyse op te maken. [Lees verder](#).

Een lekker, gezond scharreleitje... of toch niet?

Naar aanleiding van meetresultaten van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) bemonsterde Toezicht Volksgezondheid in samenwerking met de lokale Medisch Milieukundige eieren van kippen van particulieren in de omgeving van een schrootverwerkend bedrijf. Uit de luchtmetingen van VMM bleek namelijk dat er in de omgeving van het bedrijf verhoogde deposities van een bepaalde soort PCB en dioxine voorkwamen. Uit de meteorologische (windkracht en – richting) omstandigheden op het moment van de metingen, bleek dat het bedrijf theoretisch gezien een mogelijke bron was van de verhoogde resultaten. [Lees verder](#).

GSM en kinderen

Tot op de dag van vandaag is er geen enkele studie die bewijst dat een gsm schadelijk is voor de gezondheid. Maar dat wil niet zeggen dat er helemaal geen risico zou kunnen bestaan. Daarom adviseert de Vlaamse Overheid om alvast voorzichtig te zijn en vooral kinderen en jongeren te leren verstandig met hun GSM-toestel om te gaan. In de volgende folder vindt u een reeks concrete tips en informatie voor ouders en kinderen: [Lees verder](#).

Nieuwsbrief

- [Inhoud](#)
- [Biomonitoring zoomt in](#)
- [Ethiek en biomonitoring](#)
- [Fijn stof](#)
- [Binnenlucht](#)
- [Houtverbranding](#)
- [Scharreleieren](#)
- [GSM en kinderen](#)

- [Nieuwsbrief](#)
- [Archief](#)
- [De Sneeuwbal](#)
- [Inschrijven](#)
- [Auteursrichtlijnen](#)

- Redactie

© Copyright 2007 Steunpunt Milieu en Gezondheid